

Kompetensförsörjningen och det livslånga lärandet

Elin Bergkvist utredningschef

Partipolitiskt fristående centralorganisation.
13 förbund med över 1,4 miljoner medlemmar.

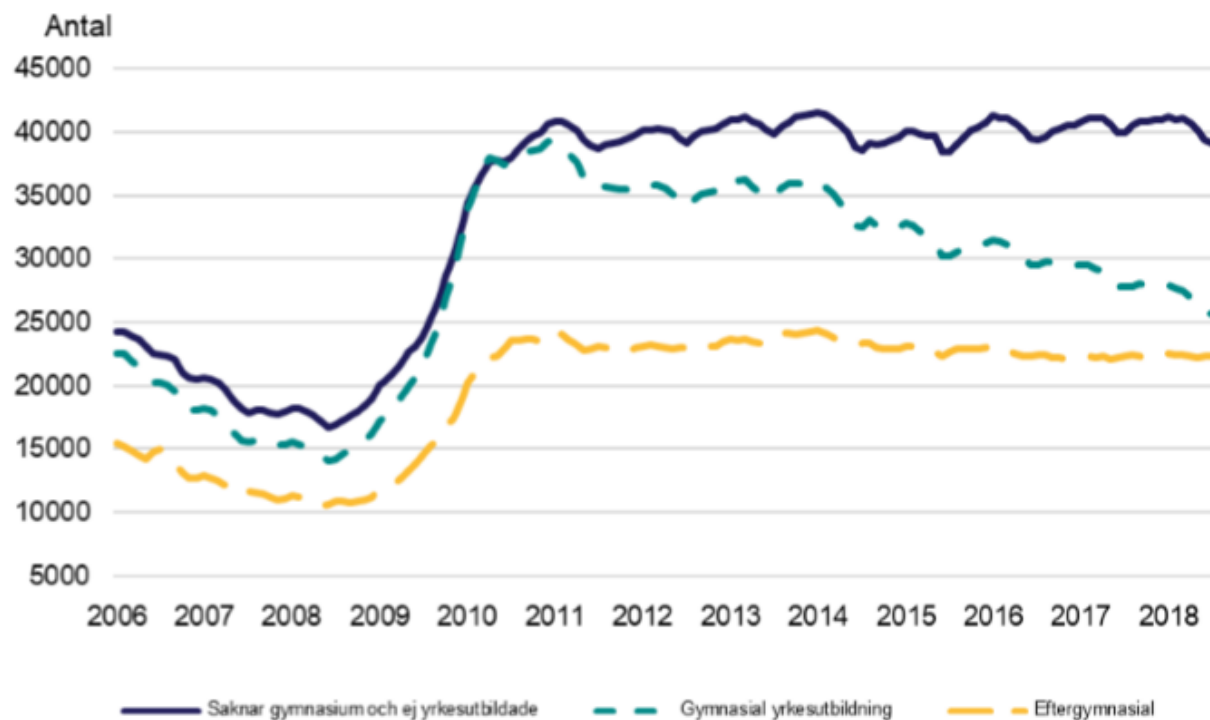
TCO:s viktigaste fråga:

Ökade möjligheter till utveckling och omställning genom hela arbetslivet.

Varför är kompetensförsörjningen viktig för lösa de problem som finns på arbetsmarknaden

- Nuläge: Arbetskraftsbrist och matchningssvårigheter
- Antalet jobb där det inte ställs några särskilda krav på utbildning, uppgår till endast cirka 5 procent av samtliga jobb på hela arbetsmarknaden.
- personer som saknar gymnasieutbildning löper stor risk att bli långtidsarbetslösa.

Figur 1: Inskrivna arbetslösa som varit utan arbete minst ett år, efter utbildningsnivå

Anm.: Observera att här studeras de som varit utan arbete mer än ett år och skrivits in första gången för mer än fyra år sedan.

Källa: Arbetsförmedlingen.

Trender och Prognoser 2017:

AF: Arbetskraftsbristen i offentlig sektor förvärras

Tilltagande brist på lärare och specialistsjuksköterskor

Ekonomi

SKL varnar för brist på arbetskraft

Ökade svårigheter för företag att hitta kompetens

Sju av tio företag som försökt rekrytera nya medarbetare har haft svårt att hitta rätt kompetens. Svårigheterna finns inom hela näringslivet och i hela landet, och vart tredje företag uppger att problemen hindrat en planerad expansion.

Det visar Svenskt Näringslivs rekryteringsenkät, enligt ett pressmeddelande.

Arbetskraftsbrist inom tre av fyra yrken

Det är fortsatt högt tryck på svensk arbetsmarknad och arbetsgivare inom både privat och offentlig sektor har svårt att få tag på personal.

Orsaker till långtidsarbetslöshet

- teknologiska utvecklingen och globaliseringen ökad ökar omställningskraven inom yrken på alla utbildningsnivåer.
- De arbetslösa saknar de kompetenskrav som arbets
- Orsaker till långtidsarbetslöshet
- Diskriminering

Teknologiska utvecklingen och globaliseringen ökad ökar omställningskraven inom yrken på alla utbildningsnivåer

Förändringstakten i jobbstrukturen ökar inom flera branscher.

Det bedöms leda till att vissa yrken växer i betydelse på arbetsmarknaden samtidigt som andra yrken minskar i betydelse.

Sverige tredje bäst i världen på digitalisering

2016-07-08 09:29

Av: TT

7 kommentarer

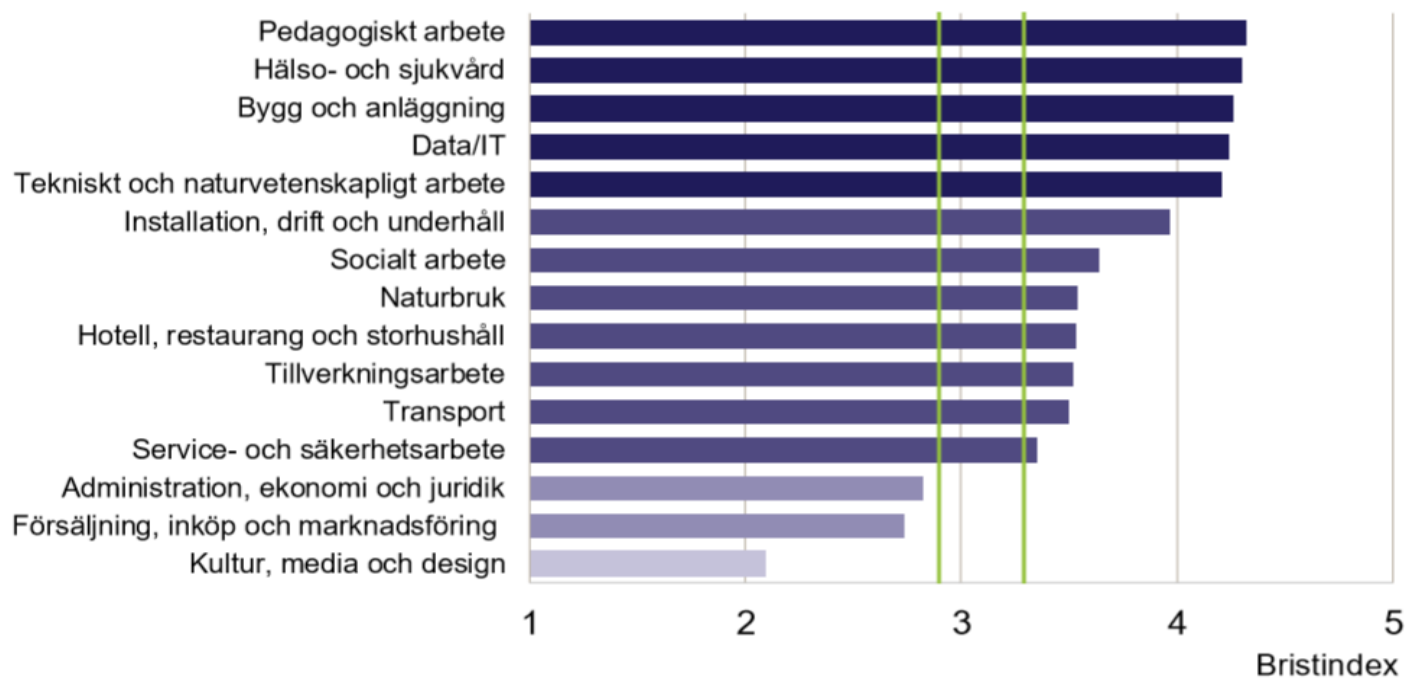

Sverige hamnar på tredje plats i världen när det gäller att utnyttja digitaliseringens möjligheter. Det visar den årliga rapporten från organisationen World Economic Forum.

Organisationen mäter bland annat internetanvändning, digital infrastruktur, konsumentpriser, företagsvillkor, kompetenstillgång och e-förvaltningstjänster.

Ända sedan mätningarna startade 2001 har Sverige hamnat högt på rankingen. De senaste tre åren har Sverige kommit trea och så alltså även i årets rapport.

Figur 2: Genomsnittligt bristindex per yrkesområde år 2022

Källa: Arbetsförmedlingen, hösten 2018.

Nuläge:
Utflödet från utbildningssystemet
överensstämmer inte med
behoven på arbetsmarknaden

Det räcker inte med satsningar på vidareutbildning för de som står längst från arbetsmarknaden.

Bättre möjligheter för livslångt lärande behövs även för de som redan befinner sig i arbete om arbetsmarknaden ska fungera.

44%

av yrkesverksamma tjänstemän uppger att de är i behov av kompetensutveckling de inte tror att de kan få av sin arbetsgivare

- Någon kombination av arbete och studier
- Kortare kurser på upp till ett år
- 63% skulle välja högskolan
- Distansstudier är populärt

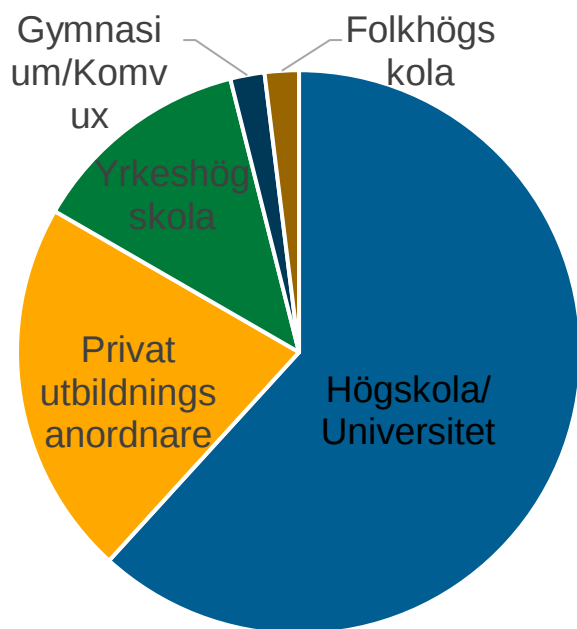
Källa: SCB-undersökning av yrkesverksamma tjänstemän, 2015

Tre faktorer

- Tillgång till korta utbildningar (Högskolan, YH)
- Tillgång till utbildningar på deltid och distans
- Privat ekonomin/studielån

*Högskolan är förstahandsvalet
för vidareutbildning...*

*...men utbildningen ska helst
vara flexibel.*

**Om du skulle kompetensutveckla
eller vidareutbilda dig, vilket av
följande alternativ skulle du då
föredra?**

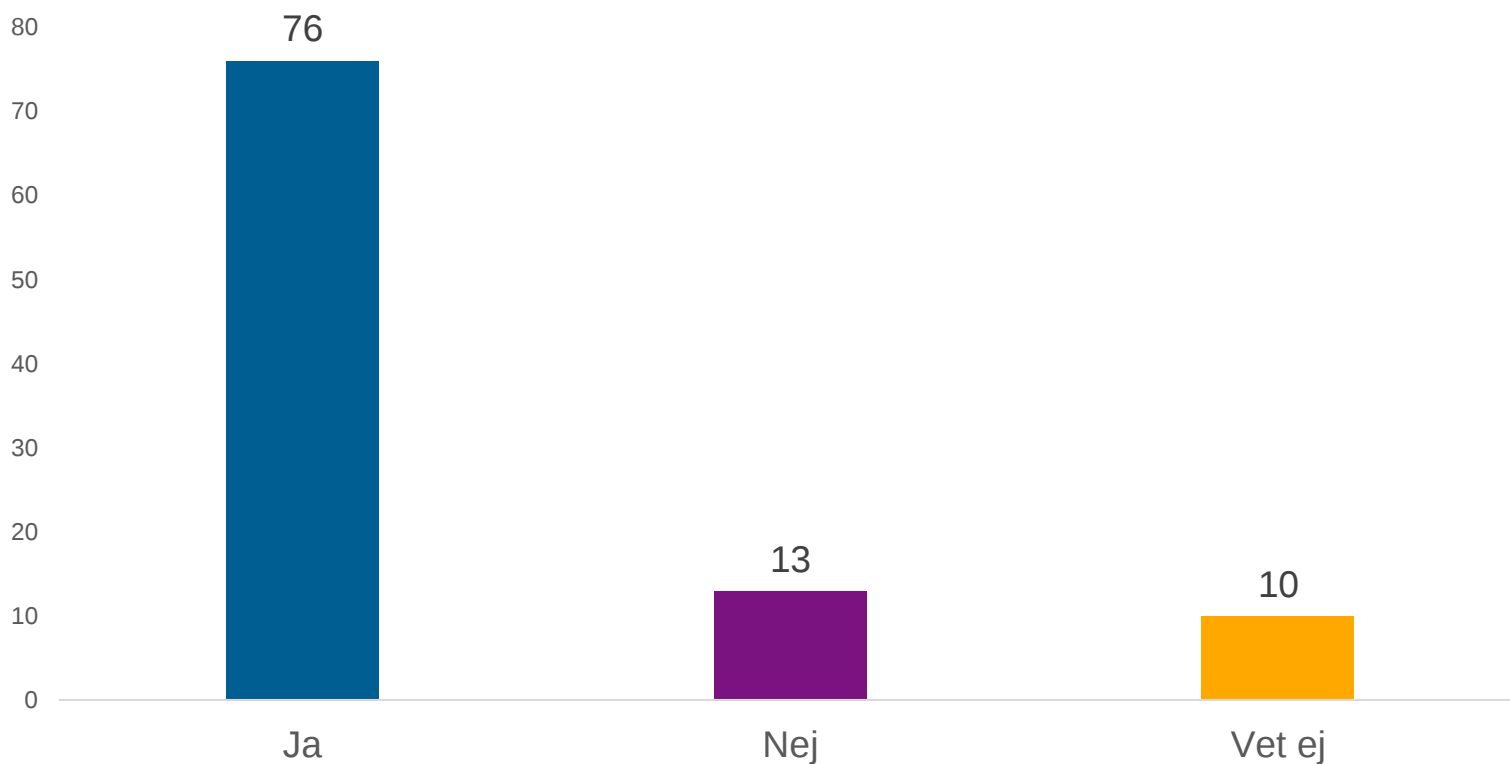
Deltidsstudier, samtidigt som jag arbetar deltid	42 %
Heltidsstudier, med uppehåll från arbetslivet.	33 %
Annan kombination av studier och arbete	18 %
Annat	1 %

*Bristande flexibilitet och privatekonomin
hinder för vidareutbildning*

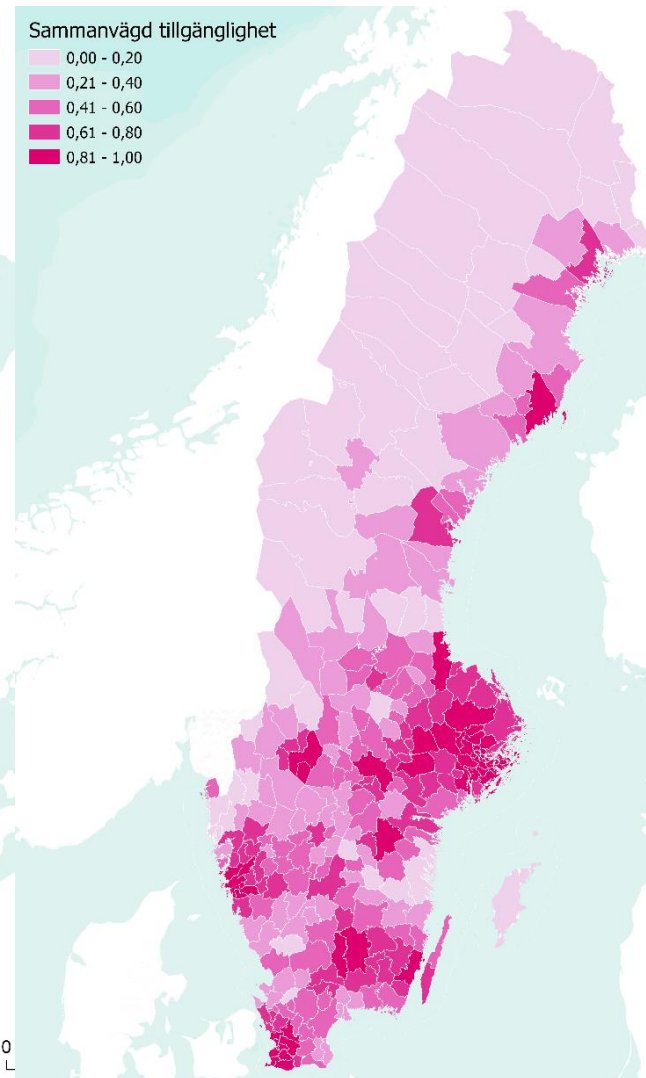
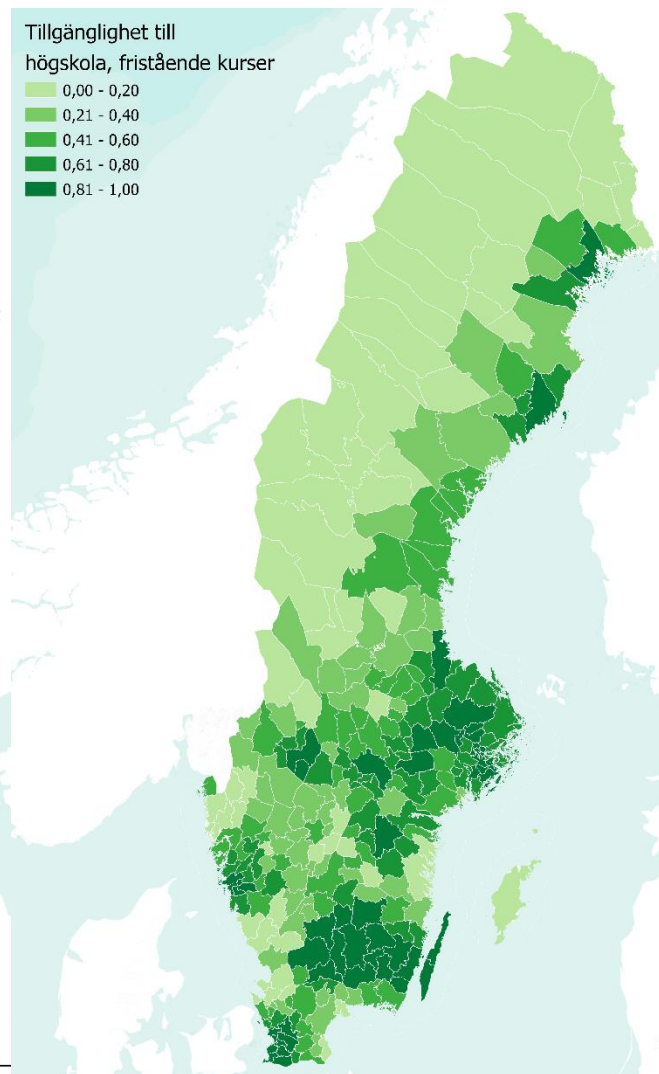
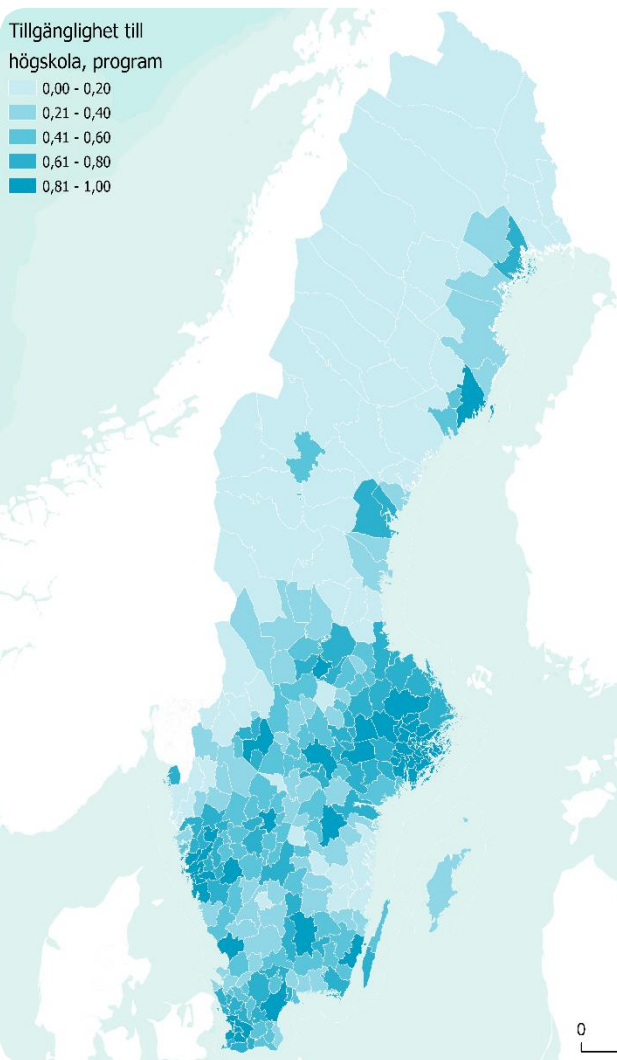
Finns det något som hindrar dig från att kompetensutveckla eller vidareutbilda dig?	Andel (%)
Mitt arbete/min arbetsgivare gör det svårt att kombinera studier med jobb	34
Min privatekonomi klarar inte att jag börjar studera	30
Det går inte att kombinera med min familjesituation	19
För litet utbud av kortare utbildning (ax 1 år) inom högskolan och yrkeshögskolan	14
För litet utbud av utbildning på distans eller deltid inom högskolan och yrkeshögskolan	13
Bristande studievägledning och information om studier för yrkesverksamma	9

Distansutbildning är populärt bland yrkesaktiva tjänstemän

Om du skulle kompetensutveckla eller vidareutbilda dig, kan du då tänka dig att studera på distans?

TCO:s Utbildningsindex

Utbildningsindex

- Mått på tillgång till utbildning utifrån:
 - Avstånd
 - Konkurrens om platser
- Fristående kurser inom högskolan
- Program inom högskolan
- Program inom yrkeshögskolan
- Samlat index utifrån antaganden om efterfrågan

- Distansutbildningar ingår EJ

Ge högskolan ett omställningsuppdrag

- Flexibla kurser som i form och innehåll är anpassade efter yrkesverksammas behov – deltid, kvällstid, distans
- Öppna upp befintligt utbud + utveckla nytt
- Kräver förändringar i resurstilldelningen + uppdrag till högskolan
- Möjliggör överföring av kunskaper från forskning till arbetsmarknad
- Ge högskolan en roll i den regionala kompetensförsörjningen

Studiefinansiering för yrkesverksamma

- Tillräckligt högt totalbelopp för att det ska bli privatekonomiskt möjligt för yrkesverksamma att gå ner i tid *och* ha möjlighet att slutföra studier
- Nära dialog med parterna

”Mer utbildningspolitik i arbetsmarknadspolitik och tvärtom”

- Omställningskedjor – luckor fylls av de som redan befinner sig på arbetsmarknaden
- Glöm inte bort den högre utbildning när nya strukturer inom arbetsmarknadspolitik och kompetensförsörjning skapas
- Tryggheten ligger inte i det jobb du har utan det du får.

Satsning på lärcenter

- Gör om statsbidraget till lärcentra och se över den långsiktiga finansieringen.
- Ge universitet och högskolor i uppdrag att ta fram utbildningsutbud som möter lokala utbildningsbehov.
- Satsa på distansutbildning och att utveckla nya utbildningsformat

Satsning på lärcenter forts

- Involvera lärosäten och lärcentra i den regionala kompetensförsörjningspolitiken.
- Samlat grepp kring breddad rekrytering.
- Använd lärcentra för att ge nyanlända tillgång till ett större utbud av relevanta etableringsinsatser i hela landet.

Tack!

www.tco.se